

Nieuwsbrief IVN-Apeldoorn

Jaargang 14 nummer 10 – oktober 2022

Nieuwsbrief voor leden van IVN afdeling Apeldoorn

Bijdragen voor de volgende nieuwsbrief graag vóór **24 oktober** [opsturen](#) of gebruik [OnsIVN](#)

Intro

Bij de foto: Nog even geduld en dan kun je weer speuren naar paddenstoelen.

Activiteiten agenda

1 oktober: IVN Promotiekraam bij de Proeverij

De Proeverij is een markt voor vrijwilligerswerk, georganiseerd door de werkgroep Mensen maken Apeldoorn. Ook IVN Apeldoorn is met de IVN Promotiekraam aanwezig. Interesse? Kom 'proeven' op hoeveel verschillende manieren je actief kunt zijn als vrijwilliger. Je ziet en ervaart hoe divers, breed, leuk, zinvol en leerzaam vrijwilligerswerk bij IVN is.

[>> Lees meer](#)

23 t/m 30 oktober: Speuren naar paddenstoelen

Vanaf zondag 23 oktober en tijdens de herfstvakantie t/m 30 oktober 2022, kun je speuren naar paddenstoelen in Park Berg en Bos. IVN-natuurgidsen zetten een gemarkeerde route uit met informatiebordjes die iedereen individueel kan lopen. Het startpunt van de route is het Theehuis bij de ingang.

Op zondag 23 oktober kun je om 11.00 uur of 14.00 uur deelnemen aan een twee uur durende Paddenstoelexcursie onder leiding van IVN gidsen. Startpunt van de excursies is de IVN promotiekraam bij het Theehuis.

Voor deze gegidste excursies, met maximaal 20 deelnemers per excursie, kun je je nu al opgeven via: aanmelden-paddenstoelentocht@ivn-apeldoorn.nl.

[>> Lees meer](#)

25 oktober: Kennismaken met nieuwe leden

Dinsdagavond 25 oktober houden we voor de 2^e keer een bijeenkomst speciaal voor nieuwe leden.

Op het programma in ieder geval een introductie op de IVN Afdeling en een 'speels natuuronderdeel'. En er is natuurlijk ruime gelegenheid om elkaar te ontmoeten, vragen te stellen en te zien wat IVN allemaal te bieden heeft.

Ben je recent lid geworden en wil je meer weten of kennismaken met IVN Apeldoorn? Geef je dan op via [DIT FORMULIER](#)

26 oktober: KNNV Lezing: Ons Wilde Oosten 2.0, De toekomst van de Veluwe

Michiel Hegener, schrijver van o.a. het boek 'Ons wilde oosten 2.0 - De toekomst van de Veluwe' houdt een lezing in de Bronkerk in Ugchelen.

Gezien de huidige discussies rond stikstof, grondgebruik en watertekort een ideaal onderwerp om eens nader te bekijken, beluisteren en waar mogelijk er over te discussiëren.

Entree voor leden KNNV en/of IVN gratis. Opgeven via: knnv_lezing@outlook.com.

Vermeld naam, aantal personen, wel of geen lid KNNV/IVN en telefoonnummer.

[>> Lees meer](#)

Zet alvast in je agenda

4 november: Historisch café met o.a. Herinneringsbomen in Apeldoorn

Anton Dekker geeft namens IVN Apeldoorn een lezing over een aantal speciale Herinneringsbomen in en rondom Apeldoorn.

IVN Apeldoorn houdt al jaren een lijstje bij van bomen die speciaal geplant zijn ter herinnering aan een bepaalde gebeurtenis in Apeldoorn. Samen met de gemeente Apeldoorn, afdeling Technisch beheer bomen en Cultuur en Erfgoed is een inventarisatie gemaakt van de bomen die op basis van de door de gemeente gehanteerde erfgoedthema's worden aangemerkt.

14 november – Lezing: Van reactie tot emotie, van reflex tot besef

Zet deze avond alvast in je agenda en meld je aan!

Vooraanstaand emeritus-professor in de gedragsbiologie, Jan van Hooff, schetst in deze lezing hoe onze opvatting over dieren in beweging is en de plaats en rechten van mensapen in de maatschappij verandert.

IVN Apeldoorn organiseert deze lezing samen met Apenheul voor leden, niet-leden en medewerkers Apenheul. De lezing vindt plaats in auditorium de St@art in Apenheul/Park Berg en Bos Apeldoorn. Er is ook gelegenheid de autobiografie 'Gebologeerd' te kopen en te laten signeren door de spreker.

[>> Lees meer en meld je alvast aan](#)

24 november: Algemene Leden Vergadering (ALV) met landelijk bezoek

Oproep: Heb je (brandende) vragen voor de bestuurders van IVN Landelijk? Stuur ze op

Op 24 november aanstaande bieden we je vanaf circa 19.30 uur in PC Bomen de gelegenheid kennis te maken met twee bestuurders van IVN Nederland. Op ons verzoek zijn Wander van der Kolk (Directeur Communicatie, Marketing & Programma's) en Myrte Versteeg (verenigingssecretaris) bij ons te gast voor een presentatie over de landelijke vereniging IVN: de activiteiten, de organisatie, en wat dies meer zij. Ze willen de presentatie graag opzetten aan de hand van vragen van leden van IVN Apeldoorn.

Daarom:

- is er een vraag die je altijd al hebt willen stellen aan de directie van IVN Nederland?
- Is er iets dat je al jaren verbaast over de activiteiten of organisatie van IVN Nederland?
- Is er een suggestie die je al altijd aan de bestuurders van IVN hebt willen doorgeven?
- Is er een compliment dat je de bestuurders van IVN wil maken?

Dit is je kans.

Maak er een vraag van en mail die voor 15 oktober naar me toe. Ik voeg je vraag dan toe aan de lijst met vier vragen die ik al ontvangen heb en stuur ze dan aan Wander en Myrte.

En vergeet natuurlijk niet om de avond van 24 november in je agenda te reserveren voor de bijeenkomst met de twee bestuurders (en de Algemene Leden Vergadering (ALV) die op dezelfde avond wordt gehouden).

Hayo Canter Cremers, voorzitter@ivn-apeldoorn.nl.

Nieuws uit de vereniging

Welkom nieuwe leden: Brigitte Wiese, Jannie Veeneman

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten of wellicht wil je wel één van de [vacatures](#) invullen.

Zijn je adresgegevens gewijzigd? [Mail naar de ledenadministratie](#)

IVN ledencafé

De kantine van PCBomen zat weer behoorlijk vol tijdens het café van 19/9.

Jaap Bouwman, ecooloog bij het Kroondomein, gaf een presentatie over zijn werk en onderzoek. We hoorden dat 80% van de landelijke populatie van bosparelmoevinders zich in het Kroondomein bevindt?

Frans van den Born gaf een presentatie over de – bijna 40 jarige - Heemtuin.

De korte (max 5 minuten, maar dat werd nogal eens meer) natuurmonumentjes door leden waren een nieuw programmapunt. Wist je dat er meer dan 130 verschillende soorten van de koekoek zijn?

Kom je volgende keer ook?

Bedrijvenpark Apeldoorn Noord wordt vriendelijk groen

Samen met de gemeente en de bedrijvenkring Apeldoorn Noord hebben we een vergroeningsaanbod voor ondernemers. De bedrijvenkring heeft zelf het initiatief genomen om lunchrondjes te ontwikkelen. Dat zijn korte wandelingen die medewerkers van op Apeldoorn Noord gevestigde bedrijven tijdens een pauze kunnen wandelen. IVN Apeldoorn biedt de aan de route gelegen ondernemers een gratis plantenpakket aan. Hiervoor is in samenwerking met een tuinarchitecte een passend pakket gemaakt voor zon- en schaduwplekken.

Meedenken over de vergroening van Apeldoorn? [Meld je dan aan bij Ronald Duin](#).

[>> Lees meer over Vriendelijk Groen](#) en [download de brochure](#)

Venel verwijdert hakhout bij Hoog Buurloo

De werkgroep Venel (landschapsonderhoud) is al sinds het seizoen 2008/2009 bezig het hakhout bij Hoog Buurlo in ere te herstellen. Hakhout is van oudsher een typische vorm van gebruiksbos en stamt al uit de Romeinse tijd. Bomen worden laag bij de grond afgezaagd en krijgen de kans om opnieuw uit te lopen. Na enkele jaren worden de uitlopers geoogst, waarna de cyclus opnieuw begint. ([Lees hier meer over hakhout](#)).

Om te voorkomen dat het wild de jonge uitlopers opeet, zijn de hakhoutpercelen omrasterd. Dit heeft als nadeel dat ook andere bomen, zoals berk en Amerikaanse vogelkers niet worden afgevreten en dreigen de eiken te overwoekeren. Dat is in het perceel dat in 2008/2009 is afgezet inmiddels het geval. 17 september is gestart in het perceel dat in 2014/2015 is afgezet, daar kan het nog goed worden bijgehouden. Daarna gaan we verder in het andere perceel.

Wil je ook meedoen met Venel? [Kijk in de agenda](#) wanneer en waar er wordt gewerkt.

Uit de cursuspraktijk.

De roofvogelcursus was een groot succes. Het was de eerste keer dat er na afloop van de excursie niet geklaagd werd, dat er nauwelijks roofvogels te zien waren geweest. De excursielocatie Kleine praambult bij Oostvaardersplassen is eigenlijk altijd één van de beste plekken geweest tijdens de roofvogelcursussen. Maar dit keer overtrof het de stoutste verwachtingen. Bijzonder waren de koereigers. De bruine kiekendief kwam meerdere keren goed zichtbaar voorbij zeilen.

En zelfs voor doorgewinterde vogelaars was het watertanden met tenminste vier zeearenden die (laag) overkwamen (sommige een paar keer). Waarbij er zelfs twee een *cartwheel dive* maakten (elkaars poten vastgrijpend lieten ze zich tollend/draaiend vallen, soort in radslag duiken). Iedereen liep te stuiten. De cursus kon niet meer stuk.

En dit kreeg het team van een cursist naderhand toegestuurd: "Mooie dag gehad. Natuurbeleving van het A-merk."

Inmiddels wordt gewerkt aan het cursusprogramma voor volgend jaar. Houd de [website](#) in de gaten, want de cursussen zitten al snel vol.

Bordes-scene

Al jaren is het schitterend weer tijdens de excursies van de bomencursus in september. Dat is aan de foto's van al die jaren te zien. Maar in het weekend van 16/17 september kwam eindelijk de regen, de regen die heel hard nodig was en niet alleen voor de bomen. De deelnemers aan de excursie van de bomencursus lieten zich niet uit het veld slaan. Weer eens wat anders was de bordes-scene voor de Villa bij Marialust. Vanaf die plek kon het verhaal over de oudste beuken van Apeldoorn ook prima verteld worden. Sinds de coronaperiode gaan we in kleine groepen op pad en dat bevalt heel goed.

(Yvonne Zwikker)

Kijkvenster op de Veluwe

Het eerste 'Kijkvenster op de Veluwe' is geopend door Apeldoorns wethouder Veluwe, Danny Huizer. Met dit kijkvenster ervaren bezoekers beter wat zij zien doordat zij kunnen lezen over de natuur of cultuur(historie) van die specifieke plek. De informatie op het bord is ingebracht door IVN-Apeldoorn. De borden zijn voorzien van een QR-code waarmee bezoekers een gift kunnen doen. De opbrengsten hiervan worden door Stichting Veluwefonds geïnvesteerd in de Veluwse natuur. 'Kijkvensters op de Veluwe' is een samenwerking van Stichting Veluwefonds en IVN Natuureducatie.

>> Lees meer op www.veluwefonds.nl

Ook meedoen?

Gelukt!

De oproepen in de nieuwsbrief hebben voor het team Plantencursus en de werkgroep Lezingen nieuwe leden opgeleverd.. Geweldig en bedankt! Zou het met onderstaande oproepen ook lukken?

Wie doet er mee met ISK lessen?

IVN-Apeldoorn wil graag zo veel mogelijk verschillende soorten groepen in Apeldoorn aanspreken. Daarom wil de IVN graag gastlessen gaan verzorgen voor de Internationale SchakelKlas (ISK) van de Heemgaard. Bij de ISK waren ze daar erg enthousiast over. De lessen zouden heel goed ingepast kunnen worden in de Schakelweek van week 14, de week van 3 april. Het thema is dan 'Gezond gedrag'. Het zou een IVN-buitenles kunnen worden waarin aandacht wordt gegeven aan de waarde die in Nederland wordt gehecht aan behoud van en aandacht voor de natuur, leefomgeving en cultuur. Waarom wandelen Nederlanders zo graag in het bos? Waarom mag je geen bomen omhakken of op wild jagen?

Het gaat om drie uitstroomklassen met jongeren in de leeftijd van 12- 16 jaar, uit allerlei landen.

Wie heeft zin om deze leuke groep te gaan voorzien van meer informatie over de natuur in ons land?

Meer informatie en ook de contactgegevens van de ISK zijn te verkrijgen bij de secretaris (secretaris@ivn-apeldoorn.nl).

Ondersteuning gevraagd voor de KNNV/IVN Vogelcursussen

IVN organiseert samen met KNNV Apeldoorn enkele vogelcursussen. Door een toevallige samenloop van omstandigheden en persoonlijke problemen heeft de afgelopen weken een aantal van de docenten van de vogelcursussen te kennen gegeven geheel, of voorlopig, met de cursussen te willen stoppen. Hierdoor staat het doorgaan van diverse vogelcursussen in 2023 op de tocht: met name gaat het hier om Tuinvogels, Vogelgeluiden en Weidevogels.

Ben je IVN-gids en vogelaar, dan word je van harte uitgenodigd om je te melden bij mij, zodat ik je in contact kan brengen met de coördinator van het KNNV, waar het IVN mee samenwerkt om deze cursussen te houden. Het cursusmateriaal is kant en klaar bestaand materiaal.

Bij voorbaat dank, Peter Wiggers – pb.wiggers@planet.nl

Uitbreiding team Groencursus gezocht

De Groencursus is een van de populairste cursussen van IVN Apeldoorn en wordt twee keer per jaar gegeven. Iedere cursus bestaat uit vijf avonden theorie en vijf excursies. Met ongeveer twintig deelnemers per keer vergt dat het nodige aan organisatie en coördinatie. Daarom zoeken we nu een of twee actieve leden die in nauwe samenspraak met hoofd-organisator John van Heiningen de cursus willen organiseren en coördineren. Een praktische insteek strekt tot aanbeveling, net zo als goede kennis van een (of meer) van de hoofdonderwerpen van de cursus (planten, insecten, vogels, bomen, zoogdieren, ecosystemen).

>> Meer informatie en aanmelden bij John van Heiningen via groencursus@ivn-apeldoorn.nl.

Opmaker Groenvoer

Wie wil vier keer per jaar de opmaak van het Apeldoornse IVN kwartaalblad Groenvoer verzorgen. Een sprankelend en gevarieerd blad van 16 pagina's. Je hoeft niets van de natuur te weten. We hebben schrijvers en fotografen genoeg maar zijn op zoek naar iemand met affiniteit met de digitale wereld van het opmaken van bladen bij Editoo.

Greet Bothe wil haar taak na ongeveer 15 jaar overdragen nu ze 80 wordt.

Wil je meer weten mail voor informatie naar groenvoer@ivn-apeldoorn.nl.

>> [Klik hier om voorgaande afleveringen van Groenvoer te bekijken.](#)

De werkgroep Natuurgidsenopleiding zoekt collega's

Het team van de Natuurgidsenopleiding is op zoek naar collega's die het een uitdaging vinden nieuwe potentiële natuurgidsen te begeleiden in hun ontwikkeling. Werkzaamheden zijn onder andere: het organiseren en leiden van bijeenkomsten in het kader van NGO, het meedenken in de opzet van de NGO en het begeleiden van inhoudelijke docenten. Er zijn verschillende mogelijkheden denkbaar afhankelijk van je eigen voorkeuren.

>> Heb je interesse, wil je een steentje (of meer) bijdragen aan de [Natuurgidsenopleiding](#), mail dan naar ngo@ivn-apeldoorn.nl of t.gevers@kpnmail.nl.

IVN Promotieteam zoekt medewerk(st)ers

Het promotieteam is op zoek naar versterking van het team en iemand die rol van coördinator op zich wil nemen.

Als lid van het team bezet je een of meerdere dagdelen van een evenement (circa 5x per jaar) de IVN kraam en informeer je bezoekers over wat het IVN is en doet, de activiteiten van IVN Apeldoorn en enthousiasmeer je mensen voor de natuur en geeft toelichting op de aanwezige opgezette beesten, natuur quiz et cetera.

Als coördinator schrijf je onze deelname in bij evenementen, regel je de kraambezetting en bezet je ook een of meerdere dagdelen de kraam.

>> Reageren via promotieteam@ivn-apeldoorn.nl

Ander (natuur)nieuws

Over gallen

Na mijn oproep in de Nieuwsbrief over de mysterieuze gallen in de bladeren heb ik enkele reacties gekregen, waaronder een van Jan-Willem van Velzen: hij gaf aan het niet te weten, maar bood aan om samen in zijn bibliotheek op zoek te gaan.

Jan-Willem is recent naar Apeldoorn verhuisd. In het grote, oude bedrijfspand annex woonhuis was eerder een fitnessstudio gevestigd. Jan-Willem is bezig om dit bedrijfspand om te bouwen naar een ruimte waar hij met zijn bedrijf cursussen kan gaan geven. En er wordt ook een bibliotheek gevestigd, nu nog niet open voor publiek. Ik krijg er echter een rondleiding.

De 'uit de hand gelopen hobby' bestaat uit een gigantische verzameling boeken over biologie en geologie en alles wat daar zijdelings mee te maken kan hebben. Jan-Willem pakt een deel van de plank met boeken over insectengallen en we gaan samen kijken of we kunnen determineren wat ik heb gevonden.

Wat ik dacht dat een 'gewone galappel' was op een eik, blijkt dat niet te zijn. Galappels zitten op het blad zelf, terwijl 'mijn' gal tussen de bladeren op de plek van een knop zit. Daarmee is het duidelijk dat het om een knikkergal of galnoot gaat; een zogenaamde knopgal (foto links).

Dan de rode 'broodjes': na wat speurwerk gaat het hier om de gewone blaasbladwespe (Pontania proxima) (foto rechts) – de foto's in het boek komen exact overeen met die van mij. Apeldoorn is een uitgebreide bron aan kennis rijker geworden dat is wel duidelijk. (Peter Wiggers)

Filmtip: Wild Port of Europe

Egels, bunzingen, kleine mantelmeeuwen, een torenvalk, konijnen en zelfs zeehonden en exotische wolhandkrabben, Wild Port of Europe neemt je mee in het onverwachte verhaal van deze en andere dieren die leven in het grootste en drukste havengebied van Europa.

In een landschap waar de mensen continu alles verandert, pakken zij hun kansen en maken daarbij opmerkelijke keuzes. Vanaf 20 oktober in Filmhuis Gigant zie www.gigant.nl, Nederlands gesproken, 87 minuten.

Resultaten Bioblitz

Een aantal nieuwsbrieven geleden hebben we een oproep gedaan over de Bioblitz bij Apenheul. Dit is een inventarisatieonderzoek naar lokale biodiversiteit. De inventarisatie is uitgevoerd rondom de insectenmuur en de resultaten zijn nu bekend.

- In totaal zijn er 175 verschillende diersoorten gevonden.
- Met 99% was het merendeel inheems. 1% was exoot.
- 71% van de gevonden soorten komt 'algemeen' voor in Nederland en 28% van de gevonden soorten zijn 'vrij algemeen' in Nederland. 0,5% van de aangetroffen soorten is zeldzaam en 0,5% onbekend.

>> [Lees hier meer](#)

Wespennest

Leo Verhoeff vond in een schuur in Eerbeek een gaaf en nog in gebruik zijnd wespennest dat aan het schuine dak hangt. Hij bood het IVN aan. Als het nest (voorzichtig en door een lenig iemand) kan worden verwijderd zodra de wespen het loodje hebben gelegd (de wespen gaan immers voor de winter dood. Alleen de koningin overwintert elders). Zowel de Scharrelkids als het IVN Promotieteam toonden belangstelling.

Verticale groene buitenmuren

Het pand op de hoek van de Deventerstraat en de Burg. Jhr. Quarles Van Uffordlaan is ontdaan van alle beschermende panelen die het zicht op de groene muren ontnamen. Het is het eerste pand in Apeldoorn dat op zo'n grote schaal verticale beplanting toepast aan een buitengevel. Boven de etalage van Nawijn aan de Marktstraat hoek Marktplein is een bescheiden verticale tuin. Tussen het café en de tentoonstellingsruimte in CODA is al een paar jaar een verticale groene wand, die tot nu toe mooi blijft. Horecamedewerkers die er plezier in hadden knipten de te lange loten af en maakten er stekjes van voor de bezoekers. (Yvonne Zwikker)

Over lieveheersbeestjes

Ik ben 'Het boek van de kleine dieren (en de wat grotere)' aan het lezen van Kirsten Dorrestijn. Daarin kwam ik op een bijdrage van IVN-lid Gerrian Tacoma uit Apeldoorn over lieveheersbeestjes tegen! Het is een leuk, interessant boekje. (Ellen Hardenbol)

>> En [HIER](#) kun je meer lezen over lieveheersbeestjes

Colofon